

d'aquest : " La llama és una sereníssima ànima en pena; se m'assembla. Viu la meua mateixa solitud; son dues solituds. " I afegeix, encara : " Els aymaràs diuen que la llama és la primera mare de l'Univers i que fou ella la que domesticà l'home perquè aquest donés un sentit à l'existència. També assegurèn que la llama es palplantà davant Déu, prohibint-li que es fiqués en els afers dels humans. " Consti que, per creure suficients aquestes, paro en sec el doll de les coses sibilines que va contar-me l'ex-baganès.

Va passar temps, encara, i tot rutllava, segons el confident, quan la mort de la llama blanca i misteriosa tornà a esqueixar-li la vida tràgicament i de manera definitiva. Amb la llama comprada a les voreres sorrenques del Titicaca desapareixien, segons ell, moltes coses ! Ai, aquells ulls plens sempre de la visió de la dona que l'havia deixat i que seguia estimant-lo a través d'ells ! El Noi dels Andes m'assegura que aquesta mort va fer-lo pensar en el suïcidi. Suïcidar-se ! Suïcidar-se ! Suïcidar-se ! Era una obsessió. Ho hauria fet si no hagués estat per un altre miracle, un miracle tan absurd com el primer : un miracle de follia definitiva que es podria anomenar - si l'altre va anomenar-se el miracle de la llama huanaca - el miracle de la vicunya.

En escoltar aquesta confessió, he intentat uns lleugers mots facciosos. Què he fet, pobre de mi ! La cosa, pel que es veu, és terriblement seriosa i tràgica. L'esguard del Noi dels Andes s'ha enrogit, i en un to en el qual, sense voler, es dibuixa l'amenaça, m'ha preguntat, amb veu rogallosa : "-- Vós, també ? " M'ha calgut molt d'aplom i fer moltes protestes ingénues per fer-li seguir la sotraguejada confiança.

Entra de ple en el que es pot dir la història de la vicunya. És precisament, en començar aquesta darrera part de l'estrambòtica narració del Noi dels Andes quan la camèl, lida, vinguda del pati, fa la seva aparició a la cambra on conversem. Ve, lenta, esporuguida. Hom s'adona que ja li cal el recès del Noi i que, per trobar-lo, ha vençut la por. Em fixo detingudament en la vicunya, la qual cosa no vaig fer el dia que el Noi de Bagà va presentar-se al bar. És un animaló que vibra; comes de salt, coll i morra llargs, amb una expressió estranya de vellesa; un nas que sembla fet per a percebre flaires que no percep l'home: flaire de roc, flaire de rel; d'anys; de furanques; flaire de boires i d'altures; un bel ple de calor, que atreu la mà; unes orelles amb inquietuds de periscopi; uns ulls - els ulls, per damunt de tot - on hi ha volada i repòs onyorament i una mena de sotmissió no a un home, ans a un destí, a una potència superior. En els ulls de la vicunya no es troba el summum de mansuetud que es troba en els de la llama; pero hi ha una fondària hipersensible; son un bassalet d'immensitat.

Mentre contemplo la vicunya, arredossada tant com pot al seu amo, ell m'explica com van caçar-la i com va amansir-la; tot amb l'evident intenció que jo compregui el nou miracle.

Parla l'ex-Noi de Bagà :

Es sabut que ningú, ningú (soc el primer !) no havia pogut domesticar una vicunya. Veieu ? Compreneu ? Es el destí ! Els indis, per